

Државната комисија за жалби по јавни набавки врз основа на член 130 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – „БИОТЕК“ ДОО Скопје, изјавена против пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измена на тендерската документација по Огласот за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.17638/2021 за набавка на стоки - Медицинска опрема на договорниот орган ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза ц.о. Скопје, врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/2019 и „Службен весник на Република С. Македонија бр. 87/2021), на 50^{-та} Седница одржана на ден 17.11.2021 година донесе:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „БИОТЕК“ ДОО Скопје, изјавена против пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измена на тендерската документација по Огласот за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.17638/2021 за набавка на стоки - Медицинска опрема на договорниот орган ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза ц.о. Скопје, **СЕ ОДБИВА ПОРАДИ НЕОСНОВАНОСТ.**

2. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно по извршената достава.**

3. Сите странки се должни да ја почитуваат и да ја спроведат конечната одлука на Државната комисија.

Образложение

Договорниот орган, спровел постапка за јавна набавка со Огласот за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.17638/2021 за набавка на стоки - Медицинска опрема, за што договорниот орган донел Одлука за јавна набавка од 12.10.2021 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и Службен весник на РСМ. Набавката била неделлива, а договорниот орган во тендерската документација и огласот предвидел дека како критериум за доделување на договор за јавна набавка ќе го користи критериумот економски најповолна понуда врз основа на цената и квалитет и ќе заврши со спроведување на електронска аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за сериозност.

Незадоволен од пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измена на тендерската документација жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор „БИОТЕК“ ДОО Скопје.

Постапувајќи по изјавената жалба, Државната комисија за жалби по јавни набавки изврши увид во доставената документација од спроведената постапка и врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е неоснована.

Жалителот во жалбата наведува дека договорниот орган сторил битни повреди на одредбите на постапката, погрешно го применил материјалното право како и дека погрешно и нецелосно ја утврдил фактичката состојба. Имено со извршениот увид во целокупната тендерската документација објавена во предметната постапка за јавна набавка преку системот на ЕСЈН, може да се утврдат голем број на неправилности и повреди на Законот за јавни набавки, во однос на процедуралноста на постапката со пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измени на тендерската документација, кои што пак претставуваат основ за поништување на предметната постапка за јавна набавка на Медицинска опрема -Апарат за молекуларна детекција. Договорниот орган во однос на предметот на набавката Апарат за молекуларна детекција, во техничката спецификација, таксативно навел карактеристики со кои што ја дефинира потребната конфигурација на опремата. Тука, со оглед на вака поставените барања од тендерската документација и техничката спецификација, како и водејќи сметка за услови кои егзистираат на пазарот за овој тип технологија, а согласно начелата на Законот за јавните набавки, во законски рок преку системот на ЕСЈН на договорниот орган му биле поставени повеќе прашања, се со цел да му се укаже на договорниот орган на недостатоците од истата и да се надминат пропустите направен од негова страна во оваа постапка. Во контекст на наведеното, жалителот посочува дека од технички аспект барањето утврдено

во дел 2.1 од спецификацијата, го цени како непотребено, и на мисла е дека не постои потреба од e-mail известување по завршената анализа. Жалителот нагласува дека анализите од молекуларна биологија и RT-PCR методологија се завршуваат во најмногу 3 часа, без разлика на комплексноста. Во тој временски период во лабораторијата е секогаш присутен стручен лабораториски кадар, одговорен за нивна интрепретација и издавање на резултат. Дури и ако истото не се постигне во истиот работен ден, секој термален сајклер кој работи рсг во реално време има можност за зачувување и/или приказ на последната реакција која била пуштена, па повторно стручниот лабораториски персонал може да ги издаде резултатите без проблем и следниот ден, доколку тоа е принципот на работа на Институцијата. Со тоа што ваквиот предлог на жалителот не бил прифатен, и делот 2.1 остана во техничката спецификација без цврст основ и потреба, а со што се потврдил фактот дека конструкцијата на тендерската документација тендециозно ја ограничува конкуренцијата. Понатаму, под дел 2.0 Договорниот орган навел следно: Софтверот да нуди специјална автоматска анализа и колор-кодирана крајна интерпретација на резултати за Multiplex Real Time PCR и cyclic-СМТА анализите (или еквивалент) изразена како присуство/отсуство на детектиран таргет, т.р. јасен позитивен/негативен резултат; да нуди LIMS интеграција (или еквивалент), и можност за чување и складирање на дадотеки на податоци. Стручно анализирано, и тука јасно се гледа дека се ограничува конкуренцијата со еден единствен производител Seegene, од еден пондувач Авицена дијагностик, за инструмент CFX96-Dx Real Time PCR. Жалителот појаснува дека, Cyclic-СМТА е само обична дополнителна софтверска алатка која служи за мултиплекс таргетирање, но не е иновативна технологија. Договорниот орган, овој податок многу вешто и наменски го искористил, истото како алатка со која ја заклучува и ограничува конкуренцијата на пазарот, што е против начелата на Законот за јавните набавки. Од таа причина, жалителот, благовремено и професионално, пристапил и предложил договорниот орган да го отстрани овој дел како и делот за колор-кодирана крајна интрепретација, а што не било прифатено и крајно неблагоприятно отфрлено како опција од договорниот орган. Воедно, барањето на софтвер од друг производител од опремата BIORAD CFX <https://www.bio-rad.com/en-mk/product/cfx96-touch-real-time-pcr-detection-system?ID=LJB1YU15> е тотално неоправдано и однапред наведува на софтвер на производител на китови SEEGENE https://www.seegene.com/software/seegene_viewer односно не се бара софтвер да биде од ист производител како опремата што повторно наведува на ограничување на само еден добавувач Авицена. Уште повеќе, во дел 1.9 од техничката спецификација е наведено медицинската опрема да доаѓа со лаптоп на кој е инсталиран софтверот. Ова е малициозно, лимитирачко и нефункционално барање за текот на работа, персоналот и примероци во

конкретната Институција. Ценевме и поставивме предлог инструментот да се поврзува со постоечки персонален компјутер и да има можност за симнување на истиот софтвер и поврзување со други компјутери како би бил во целост искористен потенцијалот и капацитетот на работа на инструментот. Повторно, ваквиот предлог беше одбиен од страна на договорниот орган, потврдувајќи ги претходно изнесените сомнежи за тенденција во изборот на економскиот оператор. Понатаму, повторно се забележува несоодветност во одговорот на договорниот орган кој што алудира на прејудување на одреден производител, по предлогот кој го поставивме за измена во Тендерската документација во дел 1.7 од техничката спецификација. Тука, во овој дел јасна е и оправдана потребата за изведба на реакции со точка на топење на ДНК - melt curve analysis (high resolution melting) во секоја напредна лабораторија за молекуларна дијагностика, меѓутоа, наведените потенцирани параметри и тоа „cyclic-CMTA, MuDT, TOCE multiplex quantitative real time PCR и FRET анализи“ се повеќе од очигледно насочување на договорниот орган кон само еден понудувач на пазарот, со Real Time PCR BioRad CFX-Dx 96 инструмент кој поседува SEEGENE viewer software <https://www.bio-rad.com/en-mk/product/cfx96-touch-real-time-pcr-detection-system?ID=LJB1YU15>. Во поткрепа на наведеното, жалителот укажува дека според спроведено истражување на пазарот достапни се кај повеќето инструменти со RT-PCR бројни софтверски алатки за интерпретација на резултати и автоматизирана изведба на PCR кои нудат опција за Qualitative analysis, Absolute quantification, Relative quantification, Genotyping, Endpoint analysis, High resolution melt analysis, Melt curve analysis и со посочените компоненти ја задоволуваат потребата на договорниот орган (Институт за белодробни заболувања и туберкулоза), односно ја вршат истата работа во интерпретација на резултатот како и ограничувачки именуваните – препишани од каталог и горенаведени алатки на Seegene viewer софтверот! <https://www.bio-rad.com/en-mk/product/cfx96-touch-real-time-pcr-detection-system?ID=LJB1YU15>. Имајќи ја предвид наведената фактографија, и на овој начин, при сочинување на техничката спецификација договорниот орган повторно го нарушува начелото на конкурентност и недискриминација на економските оператори утврдено во член 5 од Законот за јавните набавки, а во врска со член 141 став 2 алинеја 6 од предметниот закон, согласно кој што видно е дека тендерската документација не е во согласност со овој закон и довела до дискриминација на економските оператори и органичување на пазарната конкуренција. Исто така, со специфицирањето и детерминирање на волумен во граница од 1µL до 50µL, на опремата, договорниот орган, се чини лаички ја лимитира работата на самата институција, со што истиот се органичува на многу мали волумени финалниот волумен на реакционата смеса. Жалителот, во своите прашања со образложение, посочил и предложил да се зголеми интервалот на волумени од

1 μL до 100 μL , се со цел да може да се зголеми варијететот на анализи и тестови кои институцијата ќе може да ги работи, а што е повторно материјален бенефит како и бенефит за самите пациенти. Договорниот орган воден од својата намера го одбива нашиот предлог и останува на мнението дека лимитирачкиот фактор 1 μL до 50 μL треба да остане во Тендерската документација и не направил измена на истата. И тука, во овој дел од техничката спецификација, со аналитика на истиот, многу јасно е воочлив моментот на органичување на конкуренцијата од една страна како и фаворизирање на одреден производител, од страна на договорниот орган, што пак е во контрадикторност со начелата на кои се темелат јавните набавки и одредбите од член 82 став 6 и 8 од Законот за јавните набавки. Законот за јавните набавки, строго и јасно ја дефинира можноста која договорниот орган треба да ја дозволи како конкурентност на економските оператори, а за која што жалителот цени дека во конкретниов случај е ограничена. За дел 1.4 од техничката спецификација предложивме да се изменат или отстранат и онака застарените компоненти и тоа: • Температурна прецизност од мин. +/- 0.2 $^{\circ}\text{C}$, • температурна униформност од мин. +/- 0.4 $^{\circ}\text{C}$, • максимално време на скенирање на поединачен канал од макс. 3 секунди • максимално време на скенирање на сите канали од макс. 12 секунди. Појаснуваме дека нашиот предлог беше во насока на тоа дека наведените температури за прецизност и униформност во однос на други Real - Time PCR инструменти се повисоки а тоа значи дека може да има значајни отстапки при изработка односно при процесот на амплификација на анализата, поради несоодветното зголемување или намалување на температурата за краток временски период. Договорниот орган и по ова прашање не го зема нашето мислење во предвид и, недвосмислено го одби предлогот. Последно, за дел 1.3 од техничката спецификација, предложивме Договорниот орган да направи измени со што ќе го специфицира температурниот градиент. Нашиот предлогот имаше за цел институцијата да направи соодветна измена со што Gradient range да го специфицира од 1 $^{\circ}\text{C}$ – 40 $^{\circ}\text{C}$ и Gradient temperature range од 35 $^{\circ}\text{C}$ – 100 $^{\circ}\text{C}$, а со што уште еднаш посочуваме дека би се овозможило неограничување на конкуренцијата, и почитување на начелата на јавните набавки, од една страна и од друга страна примена во реалната молекуларната дијагностика која што ќе се изведува со овој тип на инструмент. Но, договорниот орган и тука остана при својата првична и стручно неисправна конструкција на спецификација за температурен градиент, од мин. 24 $^{\circ}\text{C}$, со што јасно покажува дека мислењето на долгогодишни експерти на паразот во полето на молекуларната дијагностика за него не се од значење, па така тенденциозно се одбиени сите наши предлози, сугестии и прашања а во правец на фаворизира само еден економски оператор. Ваквата поставеност на одговорите на сите поставени прашања, сублимира низа нејаснотии и контрадикторности, кои што

исклучиво водат во правец и поткрепа на констатцијата дека оваа техничка спецификација е моделирана за конкретен производител и фаворизирање на одреден економски оператор, што е спротивно на одредбите од член 82 став 6 од Законот за јавните набавки. Согласно наведеното, жалителот предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки да ја усвои жалбата и да ја поништи постапката како и да го задолжи договорниот орган со трошоците на постапката.

Договорниот орган во одговорот на жалбата дава хронолошки тек на постапката и наведува дека жалбата е ненавремена и неоснована. Имено, жалбата е ненавремена, односно жалителот не ја изјавил во законски определениот рок утврден во член 143 став 1 точка 1 од Законот за јавните набавки. Со оглед на фактот дека сите жалбените наводи (без исклучок) се однесуваат на содржината на тендерската документација или поточно, Техничките спецификации, жалителот согласно член 143 став 1 точка 1 од Законот за јавните набавки бил должен жалбата да ја поднесе во рок од пет дена од денот на објавување на огласот, односно најдоцна до 17.10.2021 година. Спротивно на претходното, жалбата била изјавена по истек на крајниот рок за поднесување на жалба по овој основ, што истата ја прави ненавремена. Впрочем и самиот жалител како основ за жалбата го навел наводното Пропуштање на договорниот орган да одговори на поставените прашања односно појаснување или измена на тендерската документација, а во жалбата единственото што го спори е техничката спецификација. Договорниот орган навремено одговорил на сите поставени прашања, забелешки и барања за измени на Тендерската документација и со тоа ја исполнил обврската утврдена во член 81 став 4 од Законот за јавните набавки. Согласно член 81 став 5 и став 6 од Законот за јавните набавки пак, дел од доставените предлози на економските оператори кои договорниот орган ги сметал како основани, ги прифатил и како резултат на тоа, направил измени во тендерската документација, прикачил нова коригирана тендерска документација и на ден 22.10.2021 година објавил соодветно пополнет Прилог - Известување за измени и дополнителни информации во постапката. И покрај фактот што жалбата е ненавремена, истата е неоснована во целост. Жалителот во жалбата нафрлил неосновани тврдења, без притоа истото да го поткрепи со стручно образложение и да приложи соодветни обележани докази од кои ќе може да се потврдат неговите теории. Наместо тоа, цитирани биле линкови од разни веб страни (цели каталози и брошури), кои избобилуваат со информации кои не докажуваат ништо конкретно, а уште помалку ги поткрепуваат неоснованите наводи во жалбата. Жалителот од технички аспект барањето утврдено во дел 2.1 од спецификацијата, договорниот орган го цени како непотребено, смета

дека не постои потреба од e-mail известување по завршената анализа. Мислењето дека потребата од e-mail известувањето по завршена анализа е непотребно, е целосно незасновано без цврст основ и потреба, туку е резултат на мислење на жалителот. Имено, лабораториската работа претставува комплексен, динамичен и сегментиран процес кој за веродостојно изведување на анализите бара прецизно и темелно работење. Можноста за e-mail известување дополнително дава свој допринос во горенаведените аспекти на лабораториската работа, особено во непредвидени ситуации кои би резултирале со моментална или перманентна достапност на резултатите од извршените анализи на самиот апарат. Во таква ситуација, e-mail известувањата претставуваат дополнителна сигурност дека секој пациент навремено ќе го добие својот резултат, со што ќе се овозможи непречено исполнување на неговото основно човеково право на добивање здравствена заштита и затоа и се поголем број на производители ја воведуваат оваа можност на термалните сајклери кои ги произведуваат. Понатаму наводите дека овој дел од техничката спецификација ја ограничува конкуренцијата се исто така носовани бидејќи неформалните истражувања на пазарот од страна на договорниот орган докажувале дека многу понудувачи ги исполнуваат минималните карактеристики за што договорниот орган доставил докази од кои недвосмислено може да се утврди дека на пазарот постојат повеќе производители на термални сајклери кои ја имаат воведено можноста за e-mail известување по завршена анализа. Понатаму, жалбените наводи се нејасни и контрадикторни, најпрво, жалителот оценил дека техничката спецификација врши јасно ограничување на конкуренцијата на еден понудувач за производителот Seegene за инструментот CFX96-Dx Real Time PCR. Тоа претставува крајно контрадикторен навод бидејќи производителот Seegene воопшто не е производител на инструментот CFX96-Dx Real Time PCR туку тоа е компанијата Bio Rad. Понатаму, мислењето на жалителот за отстранување на делот за колор кодирана крајна интерпретација е нејасно бидејќи истата во ниеден случај не претставува ограничување на конкуренцијата бидејќи таква интерпретација на резултатите можат да понудат повеќето од производителите на Real Time PCR инструменти како и на соодветни софтвери за истите. Колор кодираната крајна интерпретација претставува огромна олеснителна околност во анализирањето на резултатите од страна на лабораторискиот персонал и просторот за човечка грешка го сведува на минимум што е особено важно при спроведување на комплексни, а значајни анализи какви што нашата институција ги работи. Последно, исказот дека техничката спецификација имплицирала неоправдано и однапред наведено барање на софтвер на производител на китови Seegene е неоснован, бидејќи предмет на набавка претставува медицинска опрема Real Time PCR инструмент а не китови и реагенси. Дополнително понудените докази

укажуваат на сосема различни работи и договорниот орган смета дека жалителот не го разбрал во целост барањето од страна на договорниот орган во делот „Договорниот орган навел следно: Софтверот да нуди специјална автоматска анализа и колор-кодирана крајна интерпретација на резултати за Multiplex Real Time PCR и cyclic-CMTA анализите (или еквивалент) изразена како присуство/отсуство на детектиран таргет, т.р. јасен позитивен/негативен резултат; да нуди LIMS интеграција (или еквивалент), и можност за чување и складирање на датотеки на податоци. Понатаму жалителот го оспорува барањето, во дел 1.9 од техничката спецификација каде е наведено медицинската опрема да доаѓа со лап-топ на кој е инсталиран софтверот дека е малициозно, лимитирачко и нефункционално барање за текот на работа, персоналот и примероци во конкретната институција. Тврдењето дека ова барање на техничката спецификација е „малициозно, лимитирачко и нефункционално“ е безосновано и во целосна спротивност со реалните потреби на институцијата. За максимално искористување на потенцијалот на секој термален сајклер, неопходно е неговото поврзување со компјутер на кој има инсталирано соодветен софтвер кој овозможува управување со сите процеси поврзани со термалниот сајклер. За таквиот софтвер да може непречено да функционира, потребна е опрема (компјутер) која исполнува одредени технички карактеристики, кои, доколку зададениот компјутер не ги исполнува, може да доведе до нефункционалност на софтверот а со тоа и неможност за непречено изведување на анализите, анализа на резултатите како и издавање на соодветни резултати. Обезбедувањето на лаптоп компјутер ќе ја отфрли можноста за таква нефункционалност. Дополнително, постоењето на засебен лаптоп компјутер за инструментот (термалниот сајклер) ќе овозможи непречен а и сигурен проток на податоци за резултатите на изведените анализи и ќе претставува уште една, дополнителна сигурност дека истите секогаш ќе бидат достапни на лабораторискиот персонал, а со ваквата набавка лабораторијата и самата институција пред се, ќе ја намали можноста за потреба од нови трошоци во иднина. Понатаму следи повторување на жалбените мотиви и повторно се забележува несоодветност во одговорот на договорниот орган кој што алудира на прејудицирање на одеден производител, по предлогот кој го поставил договорниот орган за измена во тендерската документација во дел 1.7 од техничката спецификација. Наводите на жалителот и во овој дел се неосновани и нејасни како и предходните. Барањата кои се во техничката спецификација за трговски имиња на технологиии се во согласност со Законот за јавните набавки и се проследени со "или еквивалент", па според тоа во никој случај не се алудира кон одреден производител. Од истово може да се заклучи дека така поставената техничка спецификација не претставува во никој случај ограничување на конкуренцијата, дотолку повеќе што жалителот и во

поставените прашања и во жалбата навел и посочил дека конкуренцијата била нарушена. Многу јасно се барале минимални технички карактеристики кои му се потребни на договорниот орган во согласност со плановите за работа во лабораторијата, а се достапни на повеќе различни платформи за изведба на молекуларни анализи. Следно жалителот укажуал на лаичко лимитирање на работата на институција и на ограничувачкиот фахтор со барање за волумен со граница од 1 μ L до 50 μ L. Имено како што било наведено во одговорот на поставеното прашање поставувањето на волуменски опсег од 1 μ L до 50 μ L - е неопходен согласно големиот број на препораки придобиени од научни истражувања на оваа тематика, кои сугерираат дека помали реакциски волумени ја зголемуваат сензитивноста на реакцијата и драстично ги намалуваат трошоците за изведување на анализи на институцијата. Доколку се следат тековите на научната работа, може да се увидат континуираните истражувања кои за цел го имаат намалувањето на реакциониот волумен а за тоа во прилогот на одговорот на жалбата е наведен научен труд како доказ за истото. Дополнително, голем број на производители даваат препораки за користење на помал реакционен волумен, истовремено произведувајќи термални сајклери кои користат дури и помал реакционен волумен од наведениот во техничката спецификација. Со тоа, договорниот орган го квалификува како неосновано тврдењето дека овој дел од техничката спецификација е во спротивност со Законот за јавните набавки и ја ограничува конкуренцијата. Дополнително жалителот нудел измени за остранивање на делови од техничката спецификација Температурна прецизност од мин. +/- 0.2 °C, температурна униформност од мин. +/- 0.4 °C, максимално време на скенирање на поединачен канал од макс. 3 секунди, максимално време на скенирање на сите канали од макс. 12 секунди. Барањата на жалителот се не само задоцнети туку и неосновани и се одлика на непознавање на тематиката и значителноста на дадените параметри за предметот на набавка. Температурната прецизност и температурната униформност претставуваат фундаментални карактеристики на еден термален сајклер и при набавка на таков уред неопходно е да се наведат истите карактеристики. Времето на скенирање на поединечен, како и на сите канали исто така претставуваат параметри кои се клучни за оптимизирано и протечно изведување на анализи во лабораторијата. Наведените вредности за температурна прецизност и униформност како и за времињата на скенирање на еден или сите канали ги исполнуваат голем број на производители на термални сајклери, што овие вредности ги прави универзални а за што се наведени докази во брошурите доставени во прилог на одговорот на жалбата. Последно жалителот укажал на ограничување на конкуренцијата и непочитување на начелата на јасните набавки, во барањето од техничката документација за Gradient range и Gradient temperature range. Договорниот орган смета дека наводите на жалителот за

овој дел од спецификацијата на тендерската документација се небулозни. Градиент техниката на еден термален сајклер е напредна и неопходна алатка во молекуларната дијагностика која овозможува различни температури на загревање на металниот блок со што се овозможуваат различни температури на пред се на анилирање но и на елонгација и денатурација, што овозможува тестирање на повеќе параметри од интерес, но исто така и ја зголемува сензитивноста и специфичноста на изведените анализи. Во спецификацијата на тендерската документација било наведено минимално барање за термален градиент на термалниот блок со распон од минимум 24°C е барање кое според сите истражувања на пазарот можат да го задоволат поголем број на произведувачи на пазарот за што договорниот орган доставил прилози кон одговорот на жалбата. Од истите може да се заклучи дека така поставената техничка спецификација не претставува ограничување на конкуренцијата, дотолку повеќе што жалителот и во поставените прашања и во жалбата барал измена на тендерската документација со која би се вовеле ограничувачки параметри која токму така ќе го крши Законот за јавните набавки со тоа што ќе претставува ограничување на конкуренцијата. Дополнително мислењето на жалителот во која истиот ја оспорува стручноста на институцијата во контекст на поставувањето на техничката спецификација е неосновано, бидејќи ни самиот жалител во своите наводи не ги посочил „долгогодишните експерти на пазарот во полето на молекуларната дијагностика" ниту пак нивното мислење за посочената проблематика. Согласно наведеното, договорниот орган предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки, жалбата на жалителот да ја одбие како недозволена и неоснована.

Државната комисија постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 141 од Законот за јавните набавки, а врз основа на сите приложени докази во предметот и увидот во ЕСЈН за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на жалителот „БИОТЕК“ ДОО Скопје е неоснована.

Државната комисија изврши увид во досието од спроведената постапка на ЕСЈН и утврди дека не се основани жалбените наводи на жалителот кои се однесуваат на тоа дека договорниот орган сторил битни повреди на одредбите на постапката, погрешно го применил материјалното право како и дека погрешно и нецелосно ја утврдил фактичката состојба.

Државната комисија со увид во постапката на ЕСЈН, утврди дека не се основани жалбените наводи дека договорниот орган не одговорил соодветно на поставените прашања. Имено, во законски утврдениот рок, согласно член 81 став 4 и 6 од Законот за јавните набавки, договорниот орган доставил одговор на сите поставени прашања од економските оператори, вклучително и на прашањата поставени од жалителот.

Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека жалбените наводи кои се однесуваат на тендерската документација се задоцнети имајќи ги предвид одредбите на член 143 став 1 точка 1 и став 2 од Законот за јавните набавки. Сепак постапувајќи по службена должност согласно член 141 на Законот за јавните набавки Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека договорниот орган во Тендерската документација не предвидел услови кои се дискриминирачки и ја ограничуваат конкуренцијата. Имено, во однос на барањето од точка 11 од Техничката спецификација: „Можност за испраќање на e-mail известување по завршена анализа со прикачен извештај“, Државната комисија смета дека истото не е ограничувачко, земајќи ги предвид доказите доставени од договорниот орган кон одговорот на жалба од каде произлегува дека повеќе производители ја нудат таа опција. Дополнително, договорниот орган самиот ја утврдува потребата од постоење опција за e-mail известување.

Понатаму во однос на точка 10 од Техничката спецификација: „Софтверот да нуди специјална автоматска анализа и колор-кодирана крајна интерпретација на резултати за Multiplex Real Time PCR и cyclic-CMTA анализите (или еквивалент) изразена како присуство/отсуство на детектиран таргет, т.р. јасен позитивен/негативен резултат; да нуди LIMS интеграција (или еквивалент), и можност за чување и складирање на дадотеки на податоци“, Државната комисија утврди дека барањата се пропратени со зборовите „или еквивалент“ кое нешто ја исклучува можноста од фаворизирање на конкретен производител.

Во однос на барањето од точка 9 од Техничката спецификација: „Да доаѓа со сопствен лаптоп компјутер со софтвер со вградени модули за анализа и обработка на податоци, со можност за внесување на податоци за примероците пред, за време на, или откако ќе завршат амплификациските протоколи“, Државната комисија смета дека конкретното барање, договорниот орган го креирал согласно потребите и техничката опременост со која

располага и поради тоа го прифати образложението дадено во одговорот на жалбата.

Исто така и барањето од точка 7 од Техничката спецификација: „Можност за изведба на реакции за melt curve analysis(high resolution melting), cyclic-CMТА, MuDT, TOCE multiplex quantitative real time PCR(или еквивалент), и засебен оптички канал за детекција на енергетски трансфер на флуоресценциска резонанца (FRET анализи)“, е пропратено со зборовите „или еквивалент“ кое нешто ја исклучува можноста од фаворизирање на конкретен производител.

Во однос на точка 5 од Техничката спецификација: „ Системот да нуди можност за детекција од мал волумен на примерок, минимум 1 μ L, максимум 50 μ L“, Државната комисија го прифати образложението на договорниот орган во однос на таквото барање, кое е поткрепено со докази од научни трудови, приложени кон одговорот на жалбата.

Во однос на точка 4 од Техничката спецификација: „Температурна прецизност од мин.+/- 0.2оС, температурна униформност од мин. +/-0.4 оС, максимално време на скенирање на поединачен канал од макс. 3 секунди, максимално време на скенирање на сите канали од макс. 12 секунди“, договорниот орган ваквото барање го поткрепи со докази (брошури) кои упатуваат на тоа дека постојат повеќе производители на производи кои ги исполнуваат вака поставените барања.

Во однос на точка 3 од Техничката спецификација: „Системот да поседува термален блок со најмалку 96 позиции со принцип на Peltier метод (или еквивалент) на загревање и ладење за изведба на полимеразна верижна реакција, да има можност за термален градиент на термалниот блок со распон од мин. 24оС; да има најмалку шест независно контролирани термални електрични модули за обезбедување на униформност на температура на сите позиции на термален блок“, во однос на методот истото е пропратено со зборовите „или еквивалент“ а во однос на термалниот градиент на термалниот блок, договорниот орган ваквото барање го поткрепи со докази (брошури) кои упатуваат на тоа дека постојат повеќе производители кои ги исполнуваат вака поставените барања.

Со оглед на погоре наведеното, Државната комисија утврди дека договорниот орган не ги сторил пропустите на кои се повикува жалителот во жалбата и поради тоа одлучи да ја одбие жалбата на жалителот поради неоснованост.

Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „10. „тендерска документација“ е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или периодичното индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат кандидатите или понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна документација; 11. „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон;“.

Согласно со член 3 од Законот за јавните набавки: „Начела на кои се темелат јавните набавки: (1) Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. (2) При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Македонија.“.

Согласно со член 81 од Законот за јавните набавки: „(1) Договорниот орган во тендерската документација ги наведува барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за јавна набавка. (2) Тендерската документација, во зависност од видот на постапката, особено содржи: - општи информации во

врска со договорниот орган, - упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество, - минималните критериуми за утврдување способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување способност, - технички спецификации или во случај на примена на конкурентен дијалог, постапки со преговарање и партнерство за иновации, описна документација, - упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда, - детална и целосна информација во врска со критериумите за избор на најповолна понуда, - упатства во врска со правната заштита во постапка за јавна набавка и - информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка. (3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кај набавките со постапка од мала вредност со објавување оглас, договорниот орган изготвува поедноставена тендерската документација која особено содржи инструкции за поднесување на понудата и технички спецификации, додека при користење на електронскиот пазар на набавки со постапка од мала вредност само краток опис на предметот на набавка. (4) Договорниот орган е должен да одговори на сите прашања или барања за појаснување или измени кои економските оператори можат да ги постават во врска со тендерската документација, под услов истите да бидат поднесени најмалку осум дена пред крајниот рок за поднесување понуди или пријави за учество, односно шест дена кај поедноставената постапка од мала вредност и четири дена кај набавката со постапка од мала вредност со објавување оглас. (5) Договорниот орган може, во роковите од ставот (6) на овој член, по свое наоѓање или врз основа на поднесените прашања или барања од економските оператори, да ја измени или дополни тендерската документација. (6) Одговорите, како и измените и дополнувањата на тендерската документација, договорниот орган без надоместок и во најкус можен рок ги прави достапни на ист начин како што ја направил достапна тендерската документација, но не подоцна од шест дена од крајниот рок за поднесување на понудите или пријавите за учество, односно четири дена кај поедноставената постапка од мала вредност и два дена кај набавката со постапка од мала вредност со објавување оглас. (7) Договорниот орган може да одреди во тендерската документација дали ќе бара пренос на правата од интелектуална сопственост.“.

Согласно член 141 став 1 од Законот за јавните набавки: „(1) Во жалбената постапка Државната комисија постапува во границите на жалбените наводи, а по службена должност проверува дали се сторени битни повреди од ставот (2) на овој член.“.

Со оглед на фактот што жалителот не успеал во жалбената постапка, трошоците на постапката за правна заштита нема да му бидат вратени, согласно со член 166 став (2) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 170 од Законот за јавните набавки и член 26 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Бр.09-1109/20
17.11.2021 год.
С к о п ј е

ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Кирил Каранфилов

Доставено до:

- Архива,
- „БИОТЕК“ ДОО Скопје
- ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза ц.о. Скопје